

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 37/2020-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. januára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Mojмира Mamojku a zo sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného usadeným euroadvokátom [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva odoprieť výpoveď podľa čl. 47 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Skalica sp. zn. 7 Cb 34/2016 z 22. januára 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. marca 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Skalica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 7 Cb 34/2016 z 22. januára 2019 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol Okresným súdom Skalica (ďalej len „okresný súd“) predvolaný na pojednávanie v civilnom spore o zaplatenie 71 215, 65 € s príslušenstvom. Pojednávanie bolo okresným súdom nariadené na 17. január 2019. Predvolanie na pojednávanie bolo sťažovateľovi riadne doručené 19. novembra 2018 a 23. novembra 2018. Sťažovateľ doručil okresnému súdu 16. januára 2019 ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní, v ktorom okresnému súdu oznámil, že podľa § 201 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Civilný sporový poriadok“) odmieta v spore vypovedať, pretože má obavu, že výpoveďou by privodil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo jemu blízkej osobe. Sťažovateľ svoju obavu bližšie konkretizoval tým, že žalobca na sťažovateľa už podal niekoľko trestných oznámení napriek tomu, že on sa žiadneho trestného činu nedopustil (sťažovateľ bol istý čas spoločníkom a konateľom v spore žalovanej obchodnej spoločnosti). Napokon dodal, že na pojednávaní sa nemôže osobne zúčastniť aj z rodinných dôvodov.

3. Okresný súd uložil sťažovateľovi napadnutým rozhodnutím poriadkovú pokutu podľa § 102 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku vo výške 100 €. Pokutu odôvodnil tým, že sťažovateľovo správanie bolo účelové, sťažil ním postup súdu v konaní a svoje správanie síce ospravedlnil, ale nie včas ani vážnymi okolnosťami, ktoré by aj preukázal.

4. Sťažovateľ sa v podanej ústavnej sťažnosti bráni, že postup okresného súdu vo veci nesťažil, pretože pojednávanie, na ktoré bol predvolaný, sa uskutočnilo, ale bolo odročené, a to bez ohľadu na prítomnosť sťažovateľa na ňom (žalobca navrhol doplnenie dokazovania). Sťažovateľ je názoru, že svoju neprítomnosť na pojednávaní odôvodnil včas a základné právo odoprieť výpoveď podľa čl. 47 ods. 1 ústavy mu patrí *a fortiori* má prednosť pred dosiahnutím účelu konania a je toho názoru, že povinnosť svedčiť na ňom

nemožno vynucovať. Sťažovateľ z dôvodu absencie relevantných dôvodov na rozhodnutie považuje napadnuté rozhodnutie za arbitrárne.

5. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd vo veci samej vyslovil porušenie v záhlaví tohto rozhodnutia označených práv, aby napadnuté rozhodnutie okresného súdu zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a aby sťažovateľovi priznal náhradu trov konania.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

10. Ústavný súd konštatuje, že aj keď rozumie pohnútkam sťažovateľa, ktoré ho dovedli k jeho zdržanlivému správaniu, musí sa po preskúmaní veci prikloniť na stranu okresného súdu. Sťažovateľ totiž jednoznačne vedel o nariadení pojednávania

s dostatočným časovým predstihom (zhruba 2 mesiace vopred) na to, aby nemusel dôvody neúčasti na pojednávaní oznamovať súdu 1 deň pred pojednávaním. Sťažovateľ ako dôvod opodstatňujúci odopretie výpovede uvádza „*niekoľko trestných oznámení*“ voči jeho osobe súvisiacich so sporom, ktoré mal naňho podať žalobca a na „*Žiadosť o prerokovanie situácie na skládke odpadov Cunín, ktorá je vo vlastníctve mesta Holíč, na zasadnutí MsZ*“ adresovanú mestskému zastupiteľstvu mesta Gbely a datovanú k 14. septembru 2017, čo predstavuje časový predstih viac než 2 roky pred konaním pojednávania. Vo veci sa tiež odvolával na všeobecné rodinné dôvody opodstatňujúce jeho neúčast' na pojednávaní, tie však nijak nekonkretizoval. Za uvedenej situácie bolo teda uloženie poriadkovej pokuty sťažovateľovi dôvodné.

11. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

12. *Obiter dictum* sa žiada poukázať aj na ľudský rozmer pohľadu na vec. Sťažovateľ zo subjektívnych dôvodov vyjadril obavu z priebehu a obsahu svedeckej výpovede a právo odoprieť výpoveď si vyložil tak, že sa pred súd vôbec nemusí dostaviť. Podstata uloženia poriadkovej pokuty však netkvela v jeho neúčasti na pojednávaní ako takej, ale v nevhodne zvolenej komunikácii so súdom, ktorá nebola ani dodatočne ospravedlnená vážnymi dôvodmi. Súd zabezpečoval účasť viacerých osôb na pojednávaní, z čoho vyplýva aj oprávnenosť požiadavky napr. na včasnosť komunikácie smerom k súdu. Z uvedeného dôvodu bolo aj so sťažovateľom komunikované s dostatočným časovým predstihom. Obdobne aj v civilnom živote je neslušné rušiť stretnutia na poslednú chvíľu a v prípade, ak sa tak stane, druhá strana sa na ospravedlnenie oprávnene domáha uvedenia pádneho dôvodu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2020

Mojmír Mamojka
predseda senátu